

TRENING U SPORTSKOJ GIMNASTICI

Prof dr Emilija Petković

- *Stručni tim*
- *Komunikacija unutar stručnog tima*
- *Modeli komuniciranja unutar grupe*

-
- Primena nauke i u sportu mora posmatrati kroz transformacione procese određenih pojava.
 - Kako transformacija podrazumeva promenu stanja u jednom sistemu, i to njegovih komponenti na kvalitativnom i kvantitativnom planu, takve promene nazivamo transformacionim promenama.
 - Transformacioni procesi takvog sistema ukazuju na to da postoje faktori koji određuju složenost tog sistema samom činjenicom na kom se nivou i stepenu međusobnih odnosa (interakcija) nalaze.

Otuda se i sportski trening kao sistem razlikuje kao i svi ostali sistemi po:

- a) veličini (broju komponenti sistema) odnosno od broja komponenti uključenih u proces treninga;
- b) koncepciji funkcionisanja sistema (načinu uređenja i redosleda komponenti gimnastičkog treninga). Kako svaki sistem ima svoju koncepciju, logično je podsetiti da Sportska gimnastika svoju koncepciju gradi na zahtevima razvoja putem upravljanja i regulisanja gimnastičkog sadržaja.

Osnovni ciljevi sportskog treninga u gimnastici kao sistemu su:

- kontinuitet funkcionisanja i
- efikasnost funkcionisanja.

Stručni tim

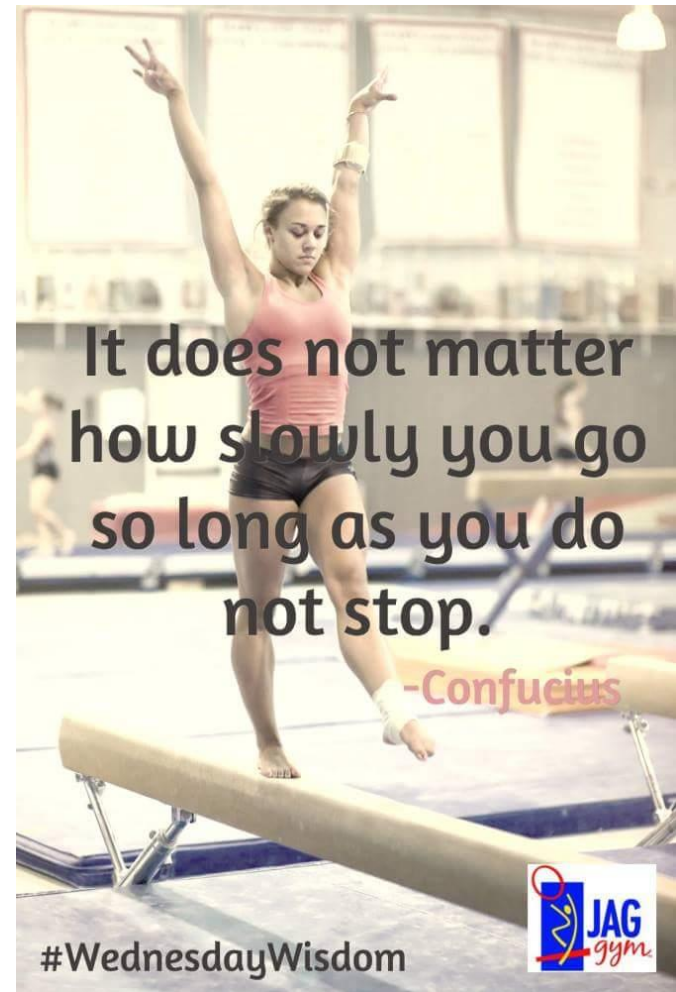
- Stručni (naučni) tim jeste formalna grupa u kojoj se nikada *TIMSKI RAD* ne sme poistovetiti sa jednostavnim zajedničkim radom stručnjaka raznih profila.
- Tim nije grupa stručnjaka koja samo svojim posebnim, specijalizovanim znanjima i iskustvima doprinose optimalnom rešenju problema.
- Timski rad predstavlja kvalitet više multiprofesionalni statusa članova tima, i to je primaran uslov uspešnog komuniciranja - rada.
- *Obeležja timskog rada ne proizilaze iz optimalne zastupljenosti stručnih profila, nego iz metoda i sadržaja uspostavljenih interakcijskih odnosa koji čine takav rad.*

Stručni tim kao socijalna grupa

Sagledavanjem stručnog (naučnog) tima kao socijalne grupe, odnosno faktora koji značajno determinišu uspešnost u ovakvoj grupi, razlikujemo:

- (1) strukturiranje,
- (2) grupne procese i
- (3) vođstvo.

STRUKTUIRANJE grupe predstavlja proces u kome se utvrđuje položaj ili mesto pojedinca u grupi. Takvo strukturiranje, pri čemu se utvrđuje mesto pojedinca u kolektivu predstavlja izvor prestiža koje pojedinac ima (UGLED) i ujednio određuje stepen uticaja koji može imati u toj grupi. Stepenn ili jačina tog uticaja naziva se STATUS, a on može biti:

- funkcionalni (sportski) i
- sociološki (grupni, interakcijski).

GRUPNI PROCESI javljaju se kao dimanički procesi među članovima grupe u toku njene aktivnosti. Kohezivnost je složena karakteristika koja uključuje brojne grupne procese koji imaju višestruki uticaj na funkcionisanje, a time i na efikasnost grupe. Zato među grupnim procesima razlikujemo:

1) efekte, 2) izvore i 3) faktore kohezivnosti.

VOĐSTVO predstavlja najizrazitije svojstvo grupe koju determiniše interpersonalna komunikacija (kohezivnost, komunikacija). Nezavisno da li je grupa formalna (stručni tim) ili neformalna (slučajna), uvek govorimo o vođstvu, koje čine tri termina :

- vođstvo (međusobni uticaj grupe i isticanje pojedinca u njoj);
- vođa (pojedinac dominantan u vođstvu) i
- rukovođenje (vođenje od strane pojedinca, u kome postoje pravila igre).

Komunikacija unutar stručnog tima

- U domenu **masovne** komunikacije ukazuje se potreba drugačijeg pristupa kad su u pitanju vreste komuniciranja u Sportskoj gimnastici, unoseći u postojeću podelu i nov pojam *polidimenzionalna komunikacija*.
- U domenu **interpersonalne** komunikacije ukazuje se na specifičnosti koje vladaju u malim socijalnim grupama - kolektivima (klub, tim) a prilaz problemu je dat kroz Sportsku gimnastiku.

- Pod komunikacijom se podrazumevaju mehanizmi pomoću kojih ljudski odnosi egzistiraju i razvijaju se, a čine je svi simboli duha, sva sredstva njihovog prenošenja kroz prostor kao i njegovog očuvanja u vremenu (stavovi, gest, reč, pismo, štampa). Otuda kao načine komuniciranja najčešće upotrebljavamo:
- Diskurzivnu (simboličku, jezičku) komunikaciju, kao najizvorniji izraz ljudske komunikativne prakse.
- Prezentacionu komunikaciju (znakovne i slikovne prirode), kao grafičke simbole ili filmska i televizijska sredstva.

Interpersonalna komunikacija ima dva osnovna cilja:

- da međusobnom razmenom poruka (povratno) regulišu svoje interpersonalne odnose, i da se posredstvom recipročne poruke sazna praksa i time omogući racionalno ponašanje u datoj okolnosti.

Masovna komunikacija omogućuje da se obrazovna poruka koju ona prenosi putem masovnih medija prenosi u vremenu i prostoru. Mas - mediji predstavljaju tehnološka sredstva pomoću kojih se prenosi informacija korisnicima.

Modeli komuniciranja unutar grupe

Komunikativna praksa Sportske gimnastike i gimnastička komunikativna praksa predstavlja delatnost među ljudima koja se odvija pod određenim socijalnim zakonima. Stručnjaci su okupljeni u malu socijalnu grupu - stručnom timu, uspostavljajući odnose po zakonima koji važe za formalne socijalne grupe. Time se ispoljava statički aspekt komunikacije unutar ovako organizovane grupe.

Statički aspekt ukazuje na to da se komunikacije odvija isključivo u organizovanim grupama tako da van institucionalizovane grupe nema komunikacije.

Dinamički aspekt komunikacije jeste razmena ideja i poruka među pojedincima i u tako organizovanoj grupi čini osnovu komuniciranja.

Komunikativa sitaucia može se definisati kao sklop objektivno datih okolnosti u kojima se stiče sklop međusobno povezanih pretpostavki na temelju kojih se konstruišu uslovi neophodni da se svaki komunikativni čin dovede do željeog kraja.

Komuinikativni čin je konkretan akt koji se može objasniti kao skup integralnih procesa kojima se u konkretnoj komunikativnoj situaciji objedinjuje kretanje poruke od komunikatora do recepijenta ubrajajući tu i efekte poruke. Tako razlikujemo:

- proces enkodiranja (oblikovanja) poruke;
- proces transmitovanja (prenošenja) poruke;
- proces recepcije (prijema) poruke i
- socijalno-psihološke efekte poruke.

Razlikujemo *tri tipa vođstva i tri modela komuniciranja* unutar stručnog tima.

Utvrđeni su tipovi vođstva :

Autokratski -poziva na potpuno pokoravanje, "slepo" izvršavanje zadataka. Sve je prepušteno vođi: plan, aktivnost, izvršenje zadataka, odnos među članovima i sl. Uvek je komunikacija jednosmerna od vođe ka članovima. Hijerarhijski model ograničava samostalnost, samoinicijativu, ograničenje u komuniciranju te u slučaju da nema vođe sve se parališe.

Demokratski - poziva na saradnju, podelu odgovornosti i uloga. Vođa je koordinator zajedničkog posla sa neophodnom inicijativom. Vođa u ovom tipu sem poznavanja struke mora da vodi računa i o dobrim odnosima u grupi.

Slobodni tip vođstava, *anarhično vođstvo* - " Lese fer „ zasniva se na neograničenoj slobodi članstva i po tome može biti najdemokratičnije. Vođstvo se svodi na prenošenje zadataka, a povezanost među članovima je na nedopustivo niskom nivou. Karakteristična je za slobodno izabrane aktivnosti (rekreacija), a ne za takmičarske.

HVALA NA PAŽNJI

